

CENTRALE RAAD VAN BEROEP

95/3987 AAW

UITSPRAAK

in het geding tussen:

het Landelijk instituut sociale verzekeringen, appellant,

en

A.L.H. L., te E., gedaagde

I. ONTSTAAN EN LOOP VAN HET GEDING

Met ingang van 1 maart 1997 is de Organisatiewet sociale verzekeringen 1997 in werking getreden. Ingevolge de Invoeringswet Organisatiewet sociale verzekeringen 1997 treedt het Landelijk instituut sociale verzekeringen (Lisv) in de plaats van de betrokken bedrijfsvereniging. In het onderhavige geval is het Lisv in de plaats getreden van de Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging. In deze uitspraak wordt onder appellant tevens verstaan het bestuur van deze bedrijfsvereniging.

Appellant is op bij aanvullend beroepschrift van 29 mei 1995 aangevoerde gronden bij de Raad in hoger beroep gekomen van een door de Arrondissementsrechtbank te 's-Hertogenbosch onder dagtekening 3 maart 1995 tussen partijen gewezen uitspraak, waarnaar hierbij wordt verwezen.

Op 30 november 1995 is namens gedaagde door mr. J.M.G. Cox, verbonden aan het Bureau voor Rechtshulp te Eindhoven, een verweerschrift ingediend.

Het geding is behandeld ter zitting van de Raad op 31 juli 1996. Appellant heeft zich daar laten vertegenwoordigen door mr. I.F. P., werkzaam bij Gak Nederland BV. Gedaagde is - zoals aangekondigd - niet verschenen.

Na behandeling van het geding ter zitting van de Raad is gebleken dat het onderzoek niet volledig was geweest, in verband waarmee de Raad heeft besloten het onderzoek te heropenen.

Met toestemming van partijen heeft de Raad vervolgens onder toepassing van art. 8:57 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) in samenhang met artikel 21, eerste lid, van de Beroepswet, bepaald dat het verdere onderzoek ter zitting achterwege blijft.

II. MOTIVERING

De Raad gaat bij de beoordeling van de zaak uit van de volgende feiten en omstandigheden.

Op 9 januari 1992 heeft gedaagde aan appellants administrateur een Loonbelastingverklaring gezonden waarin hij verklaart te willen worden ingedeeld in Tariefgroep 1 voor de inhouding

van de loonbelasting/premie volksverzekeringen op de uitkering die hem ingevolge de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (hierna: AAW) toekomt. Door een fout van appellants administrateur wordt in 1992 voor gedaagde echter volgens Tariefgroep 2 ingehouden. Dit heeft als gevolg dat voor gedaagde te weinig loonbelasting/premie volksverzekeringen wordt ingehouden, waarna gedaagde wordt geconfronteerd met een aanslag Inkomstenbelasting/Premie volksverzekeringen.

Bij schrijven van 11 januari 1993 meldt gedaagde aan appellant vernomen te hebben dat er een fout is gemaakt, die voor hem niet eerder te constateren viel omdat op de specificaties van zijn AAW-uitkering geen belastinggroep wordt vermeld, en dat hij appellant aansprakelijk stelt voor de volgens hem daardoor ontstane schade. Na enige correspondentie zendt gedaagde aan appellant bij schrijven van 26 oktober 1993 een kopie van de Aanslag Inkomstenbelasting/Premie volksverzekeringen 1992, waaruit blijkt dat gedaagde nog f 2160 moet betalen.

Bij brief van 24 februari 1994 bericht appellants administrateur aan gedaagde dat afwijzend is beslist op zijn verzoek tot overname van de betalingsplicht voor het blijkens de voormelde aanslag nog te betalen bedrag. Blijkens de gedingstukken was aan de Kleine Commissie van appellant geadviseerd om de aanslag inkomstenbelasting wegens de gemaakte fout wel te compenseren. De Kleine Commissie volgde dit advies niet, omdat de Kleine Commissie deze compensatie geen zaak voor de bedrijfsvereniging vond. Verder wordt gedaagde in deze brief gewezen op de mogelijkheid om binnen een termijn van twee maanden om toezending van een voor beroep vatbare beslissing te vragen.

Bij brief van 22 maart 1994 vraagt gedaagde om een voor beroep vatbare beslissing.
Bij brief van 21 juli 1994 wordt door appellant onder andere het volgende aan gedaagde geschreven:

'Verzoek om beslissing

U heeft ons verzocht om een voor beroep vatbare beslissing terzake van de op uw aaw-uitkering ingehouden loonbelasting.

Het bestuur van de bedrijfsvereniging heeft besloten u niet-ontvankelijk te verklaren in dit verzoek. Hierbij is overwogen dat de inhouding van loonbelasting op de aaw-uitkering niet geschiedt uit hoofde van de aaw maar uit hoofde van de belastingwetgeving.

Artikelen

Bij deze beslissing werd onder meer in aanmerking genomen het bepaalde in de artikelen 79 en 80 van de AAW, alsmede het bepaalde in artikel 8:1 van de Algemene Wet Bestuursrecht.' Gedaagde stelt bij schrijven van 28 juni 1994 beroep in bij de rechtbank. De rechtbank doet op 3 maart 1995 uitspraak.

In de aangevallen uitspraak heeft de rechtbank de brief van 21 juni 1994 als bestreden besluit aangemerkt en bestempeld als een schriftelijke weigering een besluit te nemen in de zin van art. 6:2, aanhef en onder a, van de Awb. De rechtbank heeft het aldus opgevatte besluit vernietigd en bepaald dat appellant binnen acht weken een nieuw besluit dient te nemen met inachtneming van hetgeen in haar uitspraak is overwogen. Naar het oordeel van de rechtbank is ten onrechte geweigerd een zelfstandig schadebesluit te nemen en gaat het hier niet om een

weigering een privaatrechtelijke rechtshandeling te verrichten, omdat 'het gaat om een bij de vaststelling van de hoogte van de netto AAW-uitkering en de uitbetaling van die uitkering door verweerders administrateur gemaakte fout en er daardoor een sterke samenhang bestaat met de uitoefening van verweerders bevoegdheden op grond van de AAW.' De rechtbank verwijst daarbij naar 's Raads uitspraak van 28 juli 1994, onder andere gepubliceerd in RSV 1995/19, AB 1995, 133 en JB 1994, 221.

Blijkens het aanvullend beroepschrift dient de uitspraak van de rechtbank volgens appellant primair te worden vernietigd omdat de brief van 21 juni 1994 een besluit bevat dat ingevolge art. 8:4, aanhef en onder g, van de Awb is uitgezonderd van beroep op de rechtbank.

Subsidiair voert appellant aan dat bij de brief van 24 februari 1994 wel een besluit is genomen in reactie op het verzoek van gedaagde om een tegemoetkoming. Volgens appellant is echter eigenlijk in beide brieven geen sprake van een besluit in de zin van art. 1:3 van de Awb omdat geen sprake is van een zelfstandige schadebeslissing waarvan in de vermelde uitspraak van de Raad is gesteld dat zij het rechtskarakter van een besluit kan hebben. Volgens appellant ontbreekt in casu de noodzakelijke connexiteit tussen het schadebesluit en een eerder (wel acceptabel) besluit. Appellant wijst ook nog op de bedoeling van de wetgever om de mogelijkheid van een schadevergoedingsactie bij de burgerlijke rechter niet bij voorbaat uit te sluiten, hetgeen wel zou gebeuren bij een loslaten van de connexiteitseis, zoals de rechtbank volgens appellant heeft gedaan. Ten slotte wijst appellant er nog op dat in de redenering van de rechtbank eerst de bezwaarschriftprocedure gevolgd had moeten worden, aangezien het bestreden besluit geheel op zich zelf staat en niet ingevolge de AAW is genomen. De Raad overweegt als volgt.

Voorwerp van geschil

De aan gedaagde gerichte brief van appellant van 21 juni 1994 is naar het oordeel van de Raad door de rechtbank ten onrechte aangemerkt als een schriftelijke weigering een besluit te nemen. De Raad leest deze brief als bevattende een nadere motivering van de op 24 februari 1994 aan gedaagde bekendgemaakte beslissing van appellant. Deze brief maakt derhalve deel uit van die beslissing. Genoemde Beslissing van 24 februari 1994 is dan ook het voorwerp van geschil.

Hieruit volgt dat de aangevallen uitspraak, waarbij die ten onrechte veronderstelde schriftelijke weigering een besluit te nemen is vernietigd, niet in stand kan worden gelaten.

Besluit en bevoegdheid

De Raad stelt vast dat gedaagde met zijn verzoek om vergoeding van schade van 11 januari 1993 appellant aansprakelijk heeft gesteld voor een fout die de administrateur heeft gemaakt door bij de berekening van de aan gedaagde toekomende netto AAW-uitkering over het jaar 1992 van een verkeerde tariefgroep voor de inhouding van de loonbelasting/premie volksverzekeringen uit te gaan.

De Raad begrijpt hieruit dat gedaagde zijn eis tot schadevergoeding baseert op onjuiste beslissingen van appellant aangaande de vaststelling van het bruto/netto-traject van zijn AAW-uitkering gedurende het jaar 1992.

Die beslissingen waren kenbaar uit de uitkeringspecificaties die bij wijzigingen in het bruto/netto-traject in dat jaar aan hem zijn gezonden maar waarin - naar onweersproken is gesteld - de gehanteerde tariefgroep niet wordt vermeld.

Appellant heeft blijkens het gestelde in het aanvullend beroepschrift niet onderkend dat er in casu wel sprake was van een beslissing omtrent vergoeding van gestelde geleden schade veroorzaakt door beslissingen als bedoeld in art. 79, eerste lid, aanhef en onder a, van de AAW zoals dat artikel destijds luidde. De Raad verwijst in dit verband naar zijn uitspraak van 10 april 1991, gepubliceerd in RSV 1992/54, waarin hij heeft overwogen dat een verzoek om een beslissing met betrekking tot de (vaststelling van de) hoogte van een uitkering ingevolge de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering - inclusief het bruto/netto-traject - en de uitbetaling daarvan, valt 'onder art. 87, eerste lid, van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering inhoudende dat aan een belanghebbende schriftelijk kennis wordt gegeven van een beslissing "verband houdende met het recht op en de uitbetaling van arbeidsongeschiktheidsuitkering".

Art. 79 (oud) van de AAW bevatte destijds een overeenkomstige bepaling. De hierop betrekking hebbende stelling van appellant mist dan ook feitelijke grondslag.

In lijn met de vermelde uitspraak van de Raad van 28 juli 1994 moet derhalve worden aangenomen dat de in de brief van 24 februari 1994 bekendgemaakte beslissing een afwijzing van een aanvraag van een beschikking bevat, en dus ingevolge art. 1:3, tweede lid, van de Awb een besluit is. Blijkens het bepaalde in artikel 18 van de Beroepswet en de bij die wet behorende Bijlage kan de Raad in hoger beroep kennis nemen van een geschil over een besluit dat is genomen op grond van de AAW. Naar het oordeel van de Raad moet dan ook gelden met betrekking tot een besluit omtrent de vergoeding van schade die zou zijn ontstaan bij de uitvoering van die wet. Zulks past binnen de inmiddels ook door andere administratieve rechters aanvaarde gedachte dat die administratieve rechter bevoegd is te achten tot kennisneming van (hoger) beroepen tegen een zuiver schadebesluit, die ook bevoegd is te oordelen over (hoger) beroepen tegen het schadeveroorzakende handelen zelf.

Omdat partijen geen geschil hebben over gestelde geleden schade als gevolg van een besluit van appellant betreffende de toepassing van een wettelijk voorschrift inzake belastingen of de heffing van een premie dan wel een premieervangende belasting ingevolge de Wet financiering volksverzekeringen - niet de tariefgroepindeling als zodanig is immers punt van geschil -, ziet de Raad in art. 8:4, aanhef en onder g, van de Awb en evenmin in art. 8:6 van de Awb een wettelijke belemmering voor de rechtbank om in eerste aanleg en voor de Raad om in hoger beroep van het geschil kennis te nemen.

Bezwaarschriftprocedure verplicht

Vervolgens rijst de vraag of ingevolge art. 7:1, eerste lid, van de Awb niet eerst de bezwaarschriftprocedure gevolgd had moeten worden. Volgens appellant is art. IV, eerste lid, aanhef en onder c, van de Overgangs- en slotbepalingen bij de Wet voltooiing eerste fase herziening rechterlijke organisatie niet van toepassing omdat geen sprake is van een besluit ingevolge de AAW.

De Raad stelt voorop dat ingevolge art. 7:1, eerste lid, van de Awb als hoofdregel geldt dat tegen een besluit eerst een bezwaarschrift moet worden ingediend alvorens beroep bij een administratieve rechter kan worden ingesteld. Het bestreden Besluit van 24 februari 1994

behoort niet tot één van de vier in dat artikellid genoemde uitzonderingscategorieën. Art. IV, eerste lid, aanhef en onder c, van de genoemde Overgangs- en slotbepalingen moet als uitzonderingsbepaling restrictief worden uitgelegd. In een restrictieve uitlegging van dit artikelonderdeel past niet dat als een geschil op grond van de AAW als in deze bepaling omschreven, wordt beschouwd een geschil, waarin voorziening wordt gevraagd tegen een besluit om gestelde geleden schade niet te vergoeden. Derhalve kon niet aan de verplichting tot het volgen van de bezwaarschriftprocedure voorbij worden gegaan. Naar het oordeel van de Raad kon de rechtbank om die reden nog geen kennis nemen van het besluit van 24 februari 1994 en had zij zich moeten beperken tot toepassing van art. 6:15 van de Awb. De Raad zal daarom de aan appellant respectievelijk de rechtbank gerichte brieven van 22 maart 1994 en 28 juni 1994 op de voet van art. 6:15 van de Awb alsnog doorzenden aan appellant teneinde als bezwaarschrift respectievelijk aanvullend bezwaarschrift te worden behandeld.

Proceskosten

De Raad acht ten slotte termen aanwezig om op grond van art. 8:75 van de Awb appellant te veroordelen in de proceskosten van gedaagde. Deze kosten worden begroot op f 710 voor verleende rechtsbijstand in hoger beroep.

III. BESLISSING

De Centrale Raad van Beroep,

recht doende:

vernietigt de aangevallen uitspraak, behoudens voor zover daarbij is bepaald dat appellant aan gedaagde het in eerste aanleg gestorte griffierecht ten bedrage van f 50 vergoedt;

verklaart het beroep tegen het bestreden besluit van 24 februari 1994 niet-ontvankelijk;

bepaalt dat de brieven van 22 maart 1994 en 28 juni 1994 worden doorgezonden aan appellant ten einde door appellant als bezwaarschrift te worden behandeld;

veroordeelt appellant in de proceskosten van gedaagde in hoger beroep tot een bedrag groot f 710.

2 juli 1997